

Svenska Kraftnät
BOX 1200
172 24 Sundbyberg

Regeringsuppdrag om analys av civilplikt inom elförsörjningen

(Svk 2023/3372)

Försäkringskassan begränsar yttrandet till de delar som berör vår verksamhet.

Avsnitt 4.7 Behov av författningsändringar och föreskrifter

Vår tolkning är att Svenska kraftnät efterfrågar en möjlighet till två former av tjänstgöring inom civilplikt, dels repetitionsutbildning enligt befintliga bestämmelser och dels en "kortare grundutbildning", som är kortare än 60 dagar. Eftersom ingen sådan utbildningsform finns i nuläget gör Försäkringskassan ett antagande att personer i kortare grundutbildning skulle omfattas av samma regler som de som går repetitionsutbildning, det vill säga 2 kap. 2 § och 7 kap. 3 § förordningen (1995:239) om förmåner till totalförsvarspliktiga. Det innebär att de skulle ha rätt till dagpenning och familjebidrag i form av näringsbidrag under en kortare grundutbildning. Eftersom det inte framgår i redovisningen hur många som kan bli aktuella för kortare grundutbildning har Försäkringskassan inte räknat på förvaltning och försäkringskostnader för dessa, men de borde bli proportionella mot övriga civilpliktiga. Om det skulle bli aktuellt med grundutbildning som är längre än 60 dagar för dessa civilpliktiga skulle de ha rätt till familjebidrag i form av bostadsbidrag, familjepenning, näringsbidrag och begravningsbidrag, men dagersättning istället för dagpenning.

Avsnitt 5.2 Konsekvenser för myndigheter

Även om kostnaderna bedöms som små så behöver Försäkringskassan utifrån nuvarande ekonomiska läge kompenseras ekonomiskt då vi inte har något utrymme att hantera ytterligare uppgifter inom ordinarie uppdrag oavsett hur små dessa är.

Det framgår inte i redovisningen hur den praktiska administrationen av aviseringar från Svenska kraftnät kommer att göras. Det framgår inte heller hur försäkringskostnaderna ska hanteras och vilka myndigheter som kommer att vara inblandade i frågor om aviseringar och fakturering. Försäkringskassan har utifrån aktiveringen av civilplikt tagit fram förutsättningar för MSB (via Plikt- och prövningsverket) att skicka aviseringar om tjänstgöring samt att fakturera MSB för försäkringskostnader inom civilplikt. Den utvecklingen visade sig vara mer kostsam än förväntat eftersom nuvarande system är komplicerade att göra förändringar i. Det finns idag inte förutsättningar för att lägga till en separat "variant" av civilplikt för Svenska kraftnät.

Om MSB kommer att förmedla aviseringar till Försäkringskassan och ta emot fakturor å Svenska kraftnäts vägnar kan vi hålla med om att kostnaderna för införande blir små. Vi har utgått från detta scenario i sammanställningen av införandekostnader. Om Svenska kraftnät behöver ett eget system för avisering och fakturering kommer kostnaden att bli betydligt högre och det kan vara svårt att få en sådan utveckling på plats i tid.

Avsnitt 5.5 Kostnader

Det är oerhört svårt att landa en bedömning på den korta remisstiden vilket innebär att beräkningarna är preliminära.

Under "Försäkringskassan" beräknar vi att det finns kostnader för 2025-2028 för införande och handläggning enligt följande:

Tabell Förvaltningskostnader i miljontal kronor ¹⁾

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Summa
Införande	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a Införandekostnader	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Handläggning	0,0	0,1	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	1,1
Övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a Löpande kostnader	0,0	0,1	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	1,1
Total summa	0,0	0,2	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	1,2
Tillfälliga medel	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Permanent medel	0,0	0,1	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	1,1
Total summa	0,0	0,2	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	1,2

1) År i 2022 års prisnivå med full kostnadstäckning

Antaganden om förvaltningskostnader:

- Hur många som skrivs in och krigsplaceras påverkar inte Försäkringskassans kostnader, bara hur många som faktiskt tjänstgör på ett sätt som ger rätt till dagpenning (t ex repetitionsutbildning). Alla som tjänstgör har normalt rätt till dagpenning. Personerna behöver inte ansöka om dagpenning.
- 75 procent av tjänstgöringstillfällen resulterar i manuell handläggning, övriga går maskinellt. Handläggningen består av beräkning av SGI och handläggning av dagpenning.
- Näringsbidrag bör bli aktuellt vid längre repetitionsutbildningar. En grov uppskattning är att 15 procent av civilpliktiga är företagare och ansöker om näringsbidrag.
- Kostnaden för handläggningen är inklusive indirekta kostnader.
- Förändringen kräver systemutveckling i form av nya myndighetskoder i aviseringen från MSB (via Plikt- och prövningsverket) för att kunna särskilja all hantering.
- Förutsatt att filerna med aviseringar ser ut på samma sätt som idag för totalförsvarspliktiga och att faktureringsrutiner inte ändras i format mot det system som tas fram för MSB.

I raden "Kostnad för förmånskostnader för civilpliktiga" beräknar Försäkringskassan andra belopp utifrån nedanstående antaganden. Detta inkluderar förmånskostnader för dagpenning och näringsbidrag.

2025	2026	2027	2028
1,7 mnkr	9,9 mnkr	11,6 mnkr	9,9 mnkr

Antaganden om försäkringskostnader:

- Kostnaden faktureras samma år som tjänstgöringen sker.
- Hur många som skrivs in och krigsplaceras påverkar inte Försäkringskassans kostnader, bara hur många som faktiskt tjänstgör på ett sätt som ger rätt till dagpenning (t ex repetitionsutbildning). Alla som tjänstgör har normalt rätt till dagpenning. Personerna behöver inte ansöka om dagpenning.

- 20 tjänstgöringsdagar berättigar till dagpenning på grund av inkomstbortfall.
- Det finns ingen statistik över snittbelopp för SGI som ligger till grund för dagpenning. Eftersom den är kopplad till prisbasbeloppet är det också svårt att förutse. Försäkringskostnaden är beräknad utifrån maxbeloppet för **2024 på 1 413 kr**. Ett genomsnitt bör vara lägre men många når maxbeloppet.
- Näringsbidrag bör bli aktuellt vid längre repetitionsutbildningar. En grov uppskattning är att 15 procent av civilpliktiga är företagare och ansöker om näringsbidrag.
- Det finns ingen statistik över snittbelopp för näringsbidrag vid repetitionsutbildning. Försäkringskostnaden är beräknad utifrån **maxbeloppet 49 000 kr per månad** och tjänstgöring en hel månad. Genomsnittskostnaden bör vara lägre.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Andreas Spång i närvaro av verksamhetsutvecklare Fredrik Ögren, den senare som föredragande.

Andreas Spång

Fredrik Ögren